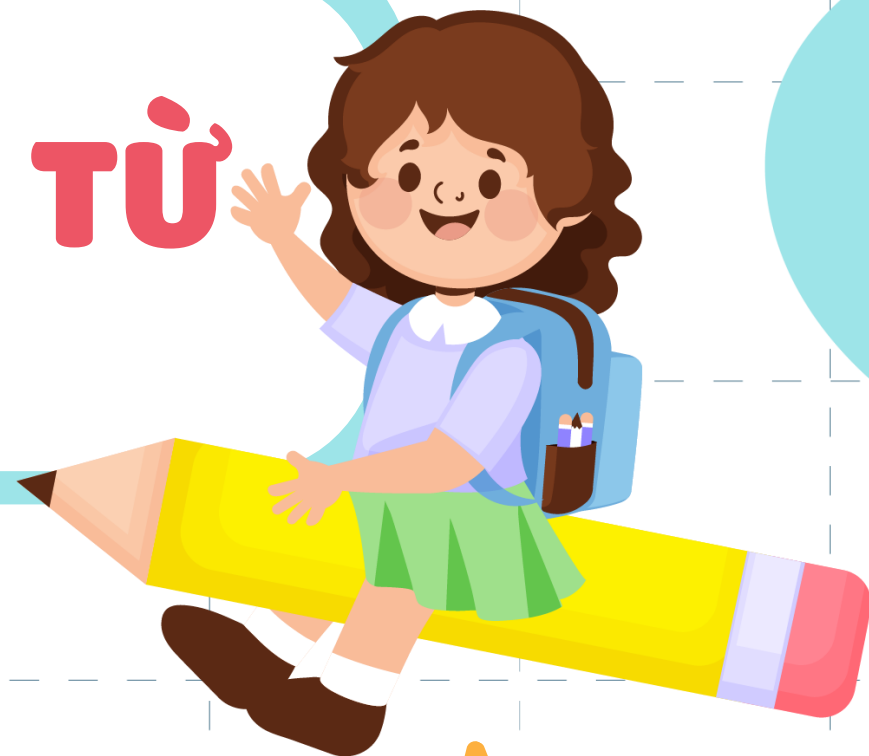

Trường Tiểu học Long Biên

Tiếng Việt 5

TỔNG KẾT VỐN TỪ

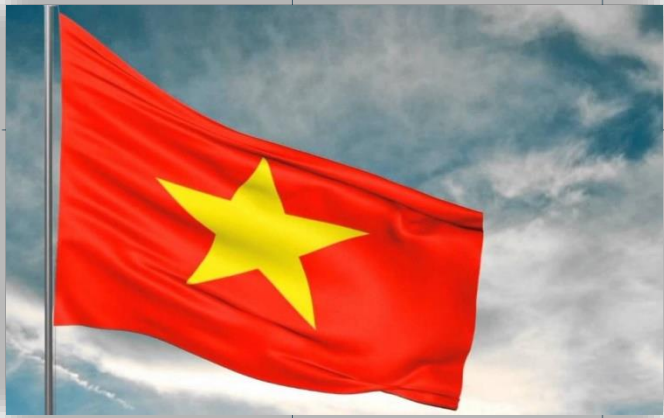
Khởi động

Thử thách 1

Gọi tên cùng với màu sắc của các sự vật trong tranh sau đây:

M: Lá cờ đỏ

Hoa sen hồng

Ngựa trắng

Phấn trắng

Dòng sông xanh

Mục tiêu bài học

1. Xếp được các tiếng thành những nhóm đồng nghĩa theo yêu cầu đề bài.

2. Điền được các tiếng vào chỗ trống sao cho thành câu hoàn chỉnh.

3. Đặt được câu theo yêu cầu của đề bài

Tự kiểm tra

vốn từ

Thử thách 2

a. Xếp các tiếng sau đây thành những nhóm đồng nghĩa: đỏ, trắng, xanh, hồng, điều, bạch, biếc, đào, lục, son

Đỏ

đỏ
điều
son

Xanh

xanh
biếc
lục

Trắng

trắng
bạch

Hồng

hồng
đào

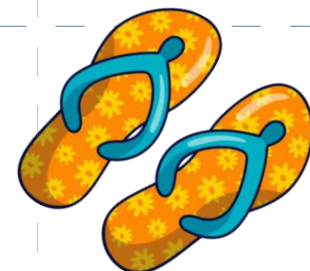

Từ đồng
nghĩa

Là những từ có nghĩa giống nhau hoặc gần giống nhau.

Ví dụ:

siêng năng, chăm chỉ, cần cù, ...

Thử thách 3

b. Điền mỗi tiếng sau vào chỗ trống sao cho phù hợp: **đen, thâm, mun, huyền, ô, mực**

- Bảng màu đen gọi là bảng **đen**
- Mắt màu đen gọi là mắt **huyền**
- Ngựa màu đen gọi là ngựa **ô**
- Mèo màu đen gọi là mèo **mun**
- Chó màu đen gọi là chó **mực**
- Quần màu đen gọi là quần **thâm**

Thực hành

Chữ nghĩa trong văn miêu tả

Trong miêu tả, người ta thường hay so sánh. So sánh thì vô cùng: Cậu ta mới chừng ấy tuổi mà trông như một cụ già. Đây là so sánh người với người. Có khi so sánh người với các con vật: *Trông anh ta như một con gấu*. Có khi so sánh người với cây, với hoa: *Cô gái vẻ mảnh mai, yếu điệu như một cây liễu*. Có trường hợp người viết lấy nhỏ để so sánh với to: *Con rệp to như một chiếc xe tăng*. Có khi làm ngược lại: *Con lợn béo như một quả sim chín; Trái đất đi như một giọt nước mắt giữa không trung*.

So sánh thường đi kèm nhân hoá. Người ta có thể so sánh, nhân hoá để tả bên ngoài: *Con gà trống bước đi như một ông tướng; Năm lá đầu cành xoè ra như một bàn tay*. So sánh và nhân hoá để tả tâm trạng: *Dòng sông chảy lặng lẽ như đang mãi nhớ về một con đò năm xưa*.

Thử thách 4

Đọc bài văn sau và trả lời câu hỏi:

Miêu tả một em bé hoặc một chú mèo, một cái cây, một dòng sông mà ai cũng miêu tả giống nhau thì không ai thích đọc. Vì vậy, ngay trong quan sát để miêu tả, người viết phải tìm ra cái mới, cái riêng. Nhìn một bầu trời đầy sao, Huy-gô thấy nó giống như một *cánh đồng lúa chín*, ở đó người gặt đã *bỏ quên lại một cái liềm con là vành trăng non*. Mai-a-cốp-xki thì lại thấy những ngôi sao kia như *những giọt nước mắt của người da đen*. Còn đối với Ga-ga-rin thì những vì sao là những hạt giống mới mà loài người vừa gieo vào vũ trụ. Ba hình ảnh cánh đồng lúa chín, những giọt nước mắt, những hạt giống mới rất khác nhau, nhưng đều đúng và đều hay. Và rất riêng, rất mới. Miêu tả cây cối, có nhà văn thấy chúng giống như *những con người đang đứng tư lự* (vì trời lạnh gió), có nhà văn lại thấy chúng tựa những con ngựa đang

Thử thách 4

Đọc bài văn sau và trả lời câu hỏi:

phi nhanh, bồm tung ngược (vì đang có gió thổi rất mạnh), có nhà văn lại bảo chúng là những cái lồng chim của thiên nhiên, trong mỗi cái lồng có những con chim đang nhảy, đang chuyền... Không có cái mới, cái riêng thì không có văn học. Tôi xin được nói thêm: phải có cái mới, cái riêng bắt đầu từ sự quan sát. Rồi sau đó mới đến cái mới, cái riêng trong tình cảm, trong tư tưởng.

Theo Phạm Hồ

Thử thách 4

Đọc bài văn sau và trả lời câu hỏi:

1. Trong miêu tả, người ta hay dùng biện pháp gì?

so sánh

2. So sánh thường kèm theo biện pháp gì?

nhân hóa

3. Trong quan sát để miêu tả, điều quan trọng là phải tìm ra cái gì?

cái mới

cái riêng

Thử thách 5

Từ gợi ý miêu tả của đoạn văn trên, em hãy viết một câu miêu tả một trong ba đối tượng dưới đây:

- a) Một dòng sông, dòng suối hoặc con kênh đang chảy
- b) Đôi mắt của một em bé
- c) Dáng đi của một người

Thử thách 5

Từ gợi ý miêu tả của đoạn văn trên, em hãy viết một câu miêu tả một trong ba đối tượng dưới đây:

a) Một dòng sông, dòng suối hoặc con kênh đang chảy

- Dòng sông mềm mại, uốn lượn như dải lụa ôm gọn mảnh đất Sài Thành vào lòng.

Thử thách 5

Từ gợi ý miêu tả của đoạn văn trên, em hãy viết một câu miêu tả một trong ba đối tượng dưới đây:

b) Miêu tả đôi mắt của một em bé

- Đôi mắt em bé to tròn như hai hòn bi ve.

Thử thách 3

Từ gợi ý miêu tả của đoạn văn trên, em hãy viết một câu miêu tả một trong ba đối tượng dưới đây:

c) Miêu tả dáng đi của một người

- Bác ấy đi liêu xiêu như một cái cây sắp ngã.

**Chào tạm biệt
và hẹn gặp lại**

